

TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI
KHOA QUẢN LÝ VĂN HÓA – NGHỆ THUẬT
.....

VŨ THỊ NHÀI

QUẢN LÝ XÂY DỰNG ĐỜI SỐNG VĂN HÓA
TRONG CÔNG NHÂN LAO ĐỘNG TẠI
KHU CÔNG NGHIỆP HÒA XÁ – THÀNH PHỐ NAM ĐỊNH

Chuyên ngành: Chính sách văn hóa

Mã số:

Khóa luận đại học ngành Quản lý văn hóa

Giảng viên hướng dẫn khoa học: PGS.TS Phan Văn Tú

Hà Nội - 2014

MỤC LỤC

Trang

MỞ ĐẦU	
CHƯƠNG 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN QUẢN LÝ XÂY DỰNG ĐỜI SỐNG VĂN HÓA TRONG CÔNG NHÂN LAO ĐỘNG Ở KHU CÔNG NGHIỆP Ở NƯỚC TA HIỆN NAY	
1.1. Những khái niệm cơ bản.....	7
1.2. Tầm quan trọng của việc quản lý xây dựng đời sống văn hóa trong công nhân lao động tại các khu công nghiệp hiện nay	14
CHƯƠNG 2: THỰC TRẠNG QUẢN LÝ XÂY DỰNG ĐỜI SỐNG VĂN HÓA TRONG CÔNG NHÂN LAO ĐỘNG TẠI KHU CÔNG NGHIỆP HÒA XÁ - THÀNH PHỐ NAM ĐỊNH	
2.1. Quá trình hình thành và đặc điểm của khu công nghiệp Hòa Xá - thành phố Nam Định.....	24
2.2. Xây dựng đời sống văn hóa trong công nhân lao động tại các khu công nghiệp trong tỉnh	28
2.3. Thực trạng quản lý xây dựng đời sống văn hóa trong công nhân lao động tại khu công nghiệp Hòa Xá - thành phố Nam Định.....	42
CHƯƠNG 3: PHƯƠNG HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ QUẢN LÝ XÂY DỰNG ĐỜI SỐNG VĂN HÓA TRONG CÔNG NHÂN LAO ĐỘNG TẠI KHU CÔNG NGHIỆP HÒA XÁ	
3.1. Đánh giá chung về việc quản lý xây dựng đời sống văn hóa trong công nhân lao động tại khu công nghiệp Hòa Xá - thành phố Nam Định ...	57
3.2. Phương hướng nhằm nâng cao hiệu quả quản lý xây dựng đời sống văn hóa trong công nhân lao động tại khu công nghiệp Hòa Xá	63
3.3. Một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả quản lý xây dựng đời sống văn hóa trong công nhân lao động tại khu công nghiệp Hòa Xá - thành phố Nam Định.....	66
KẾT LUẬN	79
TÀI LIỆU THAM KHẢO	82
PHỤ LỤC	

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Nước Việt Nam chúng ta đang dần đổi mới và phát triển từng ngày, công nghiệp hóa - hiện đại hóa là một cách thức mà Đảng và Nhà nước ta đề ra tại Đại hội VI (1986) để phát triển kinh tế - xã hội, xây dựng đất nước theo con đường chủ nghĩa xã hội. Khắp mọi miền quê trên cả nước thi đua phát triển công nghiệp hóa, đô thị hóa, hàng loạt các khu công nghiệp mọc lên ở nhiều nơi với nhiều ngành nghề đa dạng, phong phú. Đại hội Đảng Cộng sản Việt Nam lần thứ VI chính là cột mốc quan trọng đánh dấu công cuộc đổi mới toàn diện đất nước. Sau hơn hai mươi năm tiến hành đổi mới, từ một nước nông nghiệp là chủ yếu, chúng ta đang chuyển dần thành một nước công nghiệp theo hướng hiện đại, giai cấp công nhân Việt Nam là lực lượng đi đầu trong sự nghiệp công nghiệp hóa - hiện đại hóa đất nước, hội nhập kinh tế quốc tế và đã có những bước phát triển tích cực, mạnh mẽ, tăng nhanh về số lượng, đa dạng về cơ cấu, chất lượng đội ngũ công nhân lao động đồng thời cũng được nâng lên. Cùng với sự ra đời và phát triển mạnh mẽ của các khu công nghiệp, đội ngũ công nhân lao động cũng tăng lên nhanh chóng cả về số lượng và chất lượng. Đời sống vật chất và tinh thần của công nhân lao động làm việc trong các khu công nghiệp đã và đang được quan tâm cải thiện nhất là bộ phận công nhân lao động có trình độ tay nghề, làm việc ở các doanh nghiệp làm ăn hiệu quả. Công tác xây dựng đời sống văn hóa nói chung và công tác xây dựng đời sống văn hóa trong công nhân lao động làm việc trong khu công nghiệp nói riêng bước đầu được các cấp, các ngành quan tâm, lãnh đạo, chỉ đạo nên đã đạt được những kết quả nhất định.

Nghiên cứu thực tế đời sống văn hóa, qua đó tìm ra các giải pháp nhằm xây dựng và từng bước nâng cao đời sống văn hóa tinh thần của công nhân lao động trong thời kỳ công nghiệp hóa - hiện đại hóa đất nước là góp phần xây dựng giai cấp công nhân Việt Nam, xây dựng các tổ chức doanh nghiệp phát triển ổn định, bền vững, thực hiện tốt nhiệm vụ tăng trưởng kinh tế đi đôi với tiến bộ và công bằng xã hội. Hội nghị lần thứ 5 Ban chấp hành Trung ương Đảng (khóa VIII) đã đề ra mục tiêu, phương hướng xây dựng và phát triển văn hóa Việt Nam trong thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa - hiện đại hóa đất nước: “Làm cho văn hóa thấm sâu vào toàn bộ đời sống và hoạt động xã hội, vào từng người, từng gia đình, tập thể và cộng đồng, từng địa bàn dân cư, vào mọi lĩnh vực sinh hoạt và quan hệ con người”. Đối với thanh niên, công nhân thì việc chăm lo xây dựng đời sống văn hóa tinh thần là trực tiếp nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, phát huy có hiệu quả trí tuệ và tài năng của một tầng lớp chiếm số lượng đông đảo trong cơ cấu dân số của Việt Nam, từ đó góp phần đẩy nhanh quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa vì mục tiêu: “Dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, dân chủ, văn minh” đưa nước ta cơ bản trở thành nước công nghiệp theo hướng hiện đại trước năm 2020 mà Nghị quyết Đảng bộ đã đề ra.

Cùng với cả nước, Nam Định cũng là một trong những tỉnh có tiềm năng và lợi thế để phát triển công nghiệp, thu hút mạnh mẽ các nguồn vốn đầu tư số lượng lớn lao động đến làm việc. Nhằm phát triển công nghiệp, Nam Định đã sớm có chủ trương quy hoạch các vùng công nghiệp gắn với vùng nguyên liệu và quy hoạch phát triển đồng bộ các khu công nghiệp theo Nghị định 36/CP ngày 24/4/1997 của Chính phủ về ban hành quy chế khu công nghiệp, khu chế xuất. Khu công nghiệp Hòa Xá – thành phố Nam Định là một trong 10 khu công nghiệp tập trung đầu tiên của tỉnh, có diện tích khoảng 286,8 hecta với tổng vốn đầu tư xây dựng khoảng 347 tỷ đồng, cũng là một trong

những Trung tâm công nghiệp - thương mại với các ngành nghề công nghiệp nhẹ đa ngành kỹ thuật cao, không gây ô nhiễm môi trường gồm các ngành chính như: công nghiệp may mặc, da giày, sản xuất hàng tiêu dùng, lắp ráp linh kiện điện tử, cơ khí, công nghiệp sản xuất dược mỹ phẩm, chế biến lâm sản, sản xuất xi măng, bia rượu và một số ngành khác...

Như vậy, nâng cao đời sống vật chất, tinh thần cho đội ngũ công nhân lao động, đảm bảo điều kiện cho công nhân yên tâm làm việc, gắn bó lâu dài với các doanh nghiệp, tạo cho các doanh nghiệp phát triển ổn định, bền vững là yêu cầu cấp thiết hiện nay, đòi hỏi sự chuyển biến đồng bộ về nhận thức, lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức thực hiện và cơ chế, chính sách phù hợp. Việc xác định rõ mục tiêu, quan điểm và những chính sách của Đảng và nhà nước về xây dựng giai cấp công nhân, nghiên cứu thực trạng, tìm hiểu điều kiện sống, làm việc có ảnh hưởng đến đời sống văn hóa tinh thần, đánh giá khách quan, đúng đắn về công tác xây dựng đời sống văn hóa trong công nhân lao động tại khu công nghiệp Hòa Xá - Nam Định, từ đó đề xuất phương hướng, nhiệm vụ, nội dung và giải pháp xây dựng và quản lý xây dựng đời sống văn hóa trong công nhân lao động ở các khu công nghiệp khác trong tỉnh là vấn đề cần thiết và cấp bách, góp phần vào công tác quản lý xây dựng đời sống văn hóa trong các khu công nghiệp trong cả nước trong những năm tới, đó là lý do em chọn đề tài *“Quản lý xây dựng đời sống văn hóa trong công nhân lao động tại khu công nghiệp Hòa Xá - thành phố Nam Định”* làm đề tài khóa luận tốt nghiệp.

2. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu

2.1. Mục đích:

Trên cơ sở làm rõ những vấn đề về xây dựng đời sống văn hóa trong công nhân lao động tại các khu công nghiệp đặc biệt là khu công nghiệp Hòa Xá - thành phố Nam Định để đề xuất phương hướng và giải pháp nhằm nâng

cao chất lượng quản lý xây dựng đời sống văn hóa ở khu vực này trong thời gian tới.

2.2. Nhiệm vụ:

Làm rõ đặc điểm xây dựng đời sống văn hóa trong công nhân lao động tại khu công nghiệp Hòa Xá; đánh giá thực trạng đời sống văn hóa ở khu công nghiệp Hòa Xá hiện nay đồng thời đề xuất giải pháp góp phần nâng cao chất lượng quản lý xây dựng đời sống văn hóa trong công nhân lao động tại đây trong thời gian tới.

3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu:

3.1. Đối tượng

Đời sống văn hóa trong công nhân lao động tại khu công nghiệp Hòa Xá - thành phố Nam Định.

3.2. Phạm vi nghiên cứu

Nghiên cứu đời sống văn hóa trong công nhân lao động tại một số doanh nghiệp trong khu công nghiệp Hòa Xá - thành phố Nam Định trong một vài năm gần đây.

4. Các phương pháp nghiên cứu:

Phương pháp nghiên cứu tài liệu; phương pháp quan sát; phương pháp phỏng vấn; phương pháp phân tích; phương pháp thống kê, tổng hợp số liệu.

5. Đóng góp của khóa luận:

Bài khóa luận đóng góp thêm tư liệu cho công tác xây dựng và quản lý việc xây dựng đời sống văn hóa cơ sở mà ở đây là trong các khu công nghiệp trong cả nước nói chung và ở Nam Định nói riêng.

Ngoài ra, những kiến nghị về phương hướng và giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả quản lý xây dựng đời sống văn hóa trong công nhân lao động trong

khu công nghiệp sẽ được vận dụng vào thực tiễn nhằm hoàn thiện công tác xây dựng, tổ chức và quản lý.

6. Kết cấu của khóa luận:

Ngoài mở đầu, kết luận, tài liệu tham khảo, phụ lục khóa luận gồm có 3 chương:

Chương 1: Cơ sở lý luận quản lý xây dựng đời sống văn hóa trong công nhân lao động tại khu công nghiệp ở nước ta hiện nay.

Chương 2: Thực trạng quản lý xây dựng đời sống văn hóa trong công nhân lao động tại khu công nghiệp Hòa Xá - thành phố Nam Định.

Chương 3: Phương hướng và giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả quản lý xây dựng đời sống văn hóa trong công nhân lao động tại khu công nghiệp Hòa Xá - Nam Định.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Ban chỉ đạo Trung ương (2006), *Văn bản chỉ đạo, hướng dẫn phong trào toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa*.
2. Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa X), *Nghị quyết hội nghị lần thứ 6*.
3. Chính phủ nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam (2008), *Nghị định số 29/2008/NĐ/CP ngày 14/3 Quy định về Khu Công nghiệp, Khu Chế xuất, Khu Kinh tế*.
4. Công đoàn khu công nghiệp Hòa Xá (số 15/BC- CĐKCN), *Báo cáo thống kê các hoạt động thể dục thể thao, văn hóa văn nghệ của các doanh nghiệp trong khu công nghiệp*.
5. Cục văn hóa cơ sở (2008), *Văn bản của Đảng và Nhà nước về nếp sống văn hóa*, Hà Nội.
6. Đảng Cộng sản Việt Nam (1996), *Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ VIII*, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
7. Đảng Cộng sản Việt Nam (1998), *Văn kiện Hội nghị lần thứ 5 Ban Chấp hành Trung ương khóa VIII*, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
8. Đảng Cộng sản Việt Nam (2006), *Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ X*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.
9. Đảng Cộng sản Việt Nam (2008), *Nghị quyết Hội nghị lần thứ 6 Ban Chấp hành Trung ương khóa X về tiếp tục xây dựng giai cấp công nhân Việt Nam thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước*.
10. Nguyễn Khoa Điềm (2001), *Xây dựng và phát triển nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc văn hóa dân tộc*, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.

11. Trần Độ (1984), *Xây dựng đời sống văn hóa cơ sở*, Nxb Văn hóa thông tin, Hà Nội.
12. Phạm Duy Đức (2004), *Những thách thức của văn hóa Việt Nam trong quá trình hội nhập kinh tế quốc tế*, Nxb Văn hoá Thông tin và Viện văn hóa, Hà Nội.
13. Lê Như Hoa (1998), *Phát triển văn hóa Việt Nam trong bối cảnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa*, Nxb Văn hóa Thông tin, Hà Nội.
14. Liên đoàn Lao động tỉnh Nam Định (số 10/BC- CĐKCN), *Báo cáo tổng kết phong trào Công nhân viên chức lao động và hoạt động Công đoàn năm 2013, phương hướng nhiệm vụ hoạt động Công đoàn năm 2014*.
15. Nguyễn Thu Trang (2009), *Quản lý xây dựng đời sống văn hóa trong công nhân lao động tại khu công nghiệp Đại An tỉnh Hải Dương*, Luận văn thạc sỹ Quản lý văn hóa, Trường Đại học Văn hóa Hà Nội.
16. Tỉnh ủy Nam Định (số 18- NQ/TW ngày 15 tháng 10 năm 2002), *Nghị quyết về xây dựng đội ngũ công nhân lao động Nam Định đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa*.
17. Tỉnh ủy Nam Định (số 1090-TB/TU, ngày 10/10/2004), *Thông báo về phát động phong trào doanh nghiệp sản xuất, kinh doanh giỏi, doanh nhân giỏi*.
18. Hoàng Vinh (1998), *Mấy vấn đề lý luận và thực tiễn xây dựng văn hóa ở nước ta*, Nxb Văn hóa thông tin, Hà Nội.
19. *Xây dựng nếp sống văn hóa trong thanh thiếu niên* (1992), Nxb, Thanh niên.
20. www.izanamdinh.gov.vn